Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

МАУП

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

з дисципліни

«ОСНОВИ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

(для бакалаврів)

КИЇВ 2018

Підготовлено професором кафедри менеджменту Алієвою-Барановською Вірою Миколаївною

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту (протокол № 8 від 26 лютого 2018р.)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом.

Алієва-Барановська В.М. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Основи транспортної системи України» – К.: МАУП, 2018. -22 с.

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів містять пояснювальну записку, плани практичних занять, питання та завдання для вивчення тем, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, питання на залік, список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Головною метою самостійної роботи студентів є активізація самостійної роботи студентів, індивідуалізація навчання, підвищення якості засвоєння навчальної дисципліни.

Методичні рекомендації визначають інформаційний обсяг дисципліни "Основи транспортної системи України", рівень сформованості вмінь та знань, місце дисципліни у системі підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр напряму "Менеджмент" фахового спрямування "Транспортний менеджмент і логістика", перелік рекомендованих підручників.

Метою викладання дисципліни є формування у студентів теоретичних та професійних знань та навичок з основ транспортної системи України.

Після вивчення дисципліни студент повинен знати:

- сутність та складові транспортної системи України;
- роль транспортної системи в економіці держави;
- характеристику сучасного стану транспортно-дорожнього комплексу України;
- техніко-економічні показники роботи різних видів транспорту;
- форми і методи взаємодії між різними видами транспорту;
- принципи і методи формування попиту на транспортні послуги.

Після вивчення цього курсу студенти повинні вміти:

- планувати перевезення, використовуючи маркетингові принципи управління на транспорті;
- розробляти тарифну політику для різних видів транспорту;
- удосконалювати процес транспортних перевезень різними видами транспорту;
- підвищувати ефективність транспортної системи;
- підвищувати якість транспортного обслуговування споживачів.

Практичне закріплення знань здійснюється у процесі проведення практичних занять. Самостійна робота індивідуалізує навчання, підвищує якість засвоєння навчальної дисципліни.

Змістові модулі.

Змістовий модуль І. Транспортна система країни та її регіонів.

Загальні відомості про транспорт і транспортний процес.

Поняття про єдину транспорту систему та єдину транспортну мережу.

Міжнародні транспорті коридори.

Змістовий модуль ІІ. Техніко-економічні характеристики видів транспорту.

Залізничний транспорт, його особливості та основні показники.

Автомобільний транспорт, його значення та місце у транспортній системі України.

Морський та річковий види транспорту України.

Повітряний транспорт, його особливості та значення.

Трубопровідний транспорт, його особливості та проблеми розвитку.

Промисловий транспорт України.

Міждисциплінарні зв'язки. Попередньо вивчаються такі фундаментальні і професійно-орієнтовані дисципліни як «Вища та прикладна математика», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Основи менеджменту», «Операційний менеджмент», «Маркетинг», «Економіка підприємства».

Після вивчення дисципліни «Основи транспортної системи України» студенти повинні мати необхідні теоретичні знання для вивчення таких професійно-орієнтованих дисциплін як «Транспортний менеджмент», «Економіка транспортних перевезень», «Надійність складних автомобільних систем», «Управління міжнародними перевезеннями».

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

І. Успішність підготовки до практичних занять і складання заліку значною мірою залежить від організації самостійної роботи. Ґрунтовне засвоєння програмного матеріалу потребує опрацювання кількох літературних джерел, наведених у списку рекомендованої літератури. Для здійснення самостійної роботи студентам рекомендується ознайомитись з нормативно-правовою базою та навчально-методичною літературою, перелік якої наведено в списку рекомендованої літератури, а також публікаціями періодичних видань.

При вивченні навчального матеріалу необхідно використовувати звіти підприємств і інші джерела економічної інформації, аналізуючи зміни показників за методикою, поданою в підручниках.

Самостійна робота з навчальної дисципліни «Основи транспортної системи України» включає:

- письмове виконання контрольних робіт (для студентів заочної форми навчання). Контрольна робота є комплексним завданням, в якому містяться теоретичні і практичні завдання;
- підготовку до підсумкового контролю знань за контрольними питаннями;
- підготовку до практичних занять (для студентів денної форми навчання).

ІІ. За кожною з тем курсу «Основи транспортної системи України» студент повинен виконати наступне:

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль І. Транспортна система країни та її регіонів.

Тема 1. Загальні відомості про транспорт і транспортний процес.

Заняття проводяться у формі семінару за таким планом:

1. Місце і роль транспорту в розвитку сучасного суспільства.
2. Транспорт як частина інфраструктури ринка та суб’єкт ринка.
3. Особливості транспортної галузі.

4. Основні складові транспорту.

Теми рефератів:

1. Вплив транспорту на економічне зростання, розширення торгівлі, підвищення рівня життя.

2. Транспорт та екологія в Україні.

3. Транспортний комплекс України.

4. Особливості надання транспортних послуг.

Питання та завдання для вивчення теми:

1. Еволюція транспорту та його сучасне значення.

2. Охарактеризуйте терміни «транспорт», «транспортний комплекс», сфери діяльності транспорту та особливості надання транспортних послуг.

3. Класифікація транспорту, транспортна система, транспортна мережа.

4. Загальні показники роботи для всіх видів транспорту.

Рекомендована література: [4, 5, 7, 10, 11].

Тема 2. Поняття про єдину транспорту систему та єдину транспортну мережу.

Заняття проводяться у формі семінару за таким планом:

1. Складові частини транспортної системи.

2. Транспорт загального користування.

3. Промисловий транспорт.

4. Групування транспорту загального користування.

Теми рефератів:

1. Показники перевезень різними видами транспорту.

2. Показники матеріально-технічної бази транспорту.

3. Основні показники експлуатації транспорту.

4. Показники економічної ефективності та фінансові.

Питання та завдання для вивчення теми:

1. Охарактеризуйте місце різних видів транспорту у транспортній системі України.

2. Розкрийте сутність Єдиної транспортної системи України.

3. Назвіть сфери використання окремих видів транспорту.

4. Світова транспортна система, її склад.

Рекомендована література: [4, 5, 7, 9, 10, 11].

Тема 3. Міжнародні транспорті коридори.

Заняття проводяться у формі семінару за таким планом:

1. Поняття та складові транспортного коридору.
2. Значення транспортної системи України для Європейської транспортної системи.
3. Характеристика транспортних коридорів України.
4. Роль та значення в забезпеченні ефективної роботи транспортних коридорів України.
5. Перспективи розвитку міжнародних транспортних коридорів.

Теми рефератів:

1. Документи міжнародного, національного і внутрішнього права України та організація транспортної роботи.
2. Документи, на яких базується стратегія інтеграції України до Європейського Союзу
3. Основні положення державної Програми розвитку транспортно-дорожнього комплексу на 2005-2020 рр.
4. Транспортні коридори, які були виділені Другою Пан'європейською транспортною конференцією.

Питання та завдання для вивчення теми:

1. Назвіть правові акти, що регулюють міжнародні перевезення на автомобільному транспорті.

2. Правові акти, що регламентують міжнародні перевезення на залізничному транспорті.

3. Правові акти, що регламентують перевезення на морському транспорті.

4. Правові акти, що регулюють міжнародні перевезення на внутрішніх водних шляхах.

5. Правові акти щодо міжнародних перевезень на повітряному транспорті.

Рекомендована література: [5, 6, 7, 8, 10, 11].

Змістовий модуль ІІ. Техніко-економічні характеристики видів транспорту.

Тема 4. Залізничний транспорт, його особливості та основні показники.

Заняття проводяться у формі семінару за таким планом:

1. Історія виникнення і розвиток залізничного транспорту.
2. Рухомий склад залізничного транспорту і його класифікація.
3. Основні елементи та класифікація залізничних колій.
4. Категорії залізничних колій.
5. Роздільні пункти колій.

Теми рефератів:

1. Вантажні станції, склади та складське господарство залізничного транспорту.

2. Пасажирські технічні станції, зупинні пункти залізничного транспорту.

3. Штучні споруди на залізницях.

4. Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту.

Питання та завдання для вивчення теми:

1. Структура управління залізничним транспортом.
2. Основні техніко-економічні показники роботи залізниць.
3. Організація та управління рухом поїздів.
4. Класифікація вантажних та пасажирських вагонів.
5. Охарактеризувати експлуатаційні характеристики універсальних вантажних вагонів.

Рекомендована література: [5, 7, 8, 10, 11].

Тема 5. Автомобільний транспорт, його значення та місце у транспортній системі України.

Заняття проводяться у формі семінару за таким планом:

1. Історія розвитку автомобільного транспорту.
2. Транспортні засоби автомобільного транспорту та їх класифікація.
3. Вантажні автомобілі та автомобільні поїзди.
4. Пасажирські автомобілі.
5. Спеціалізовані автомобілі.

Теми рефератів:

1. Міжнародна класифікація автотранспортних засобів.
2. Автомобільні дороги
3. Автотранспортні підприємства.
4. Управління автомобільним транспортом України.
5. Проблеми та перспективи розвитку автомобільного транспорту

Питання та завдання для вивчення теми:

1. Класифікація та транспортно-експлуатаційні характеристики автомобільних доріг.
2. Штучні споруди на автомобільних дорогах.
3. Інженерно-транспортне обслуговування автомобільних доріг.

4. Навантажувально-розвантажувальні пункти та пристрої і механізми для виконання навантажувально-розвантажувальних робіт на автомобільному транспорті.

5. Системи зв'язку та контролю на автомобільному транспорті.

Рекомендована література: [1, 4, 5, 9, 10].

Тема 6. Морський та річковий види транспорту України.

Заняття проводяться у формі семінару за таким планом:

1. Історія розвитку водного транспорту.
2. Склад і система управління водним транспортом України.
3. Морські перевезення, їх класифікація та характеристика.
4. Річковий транспорт України.
5. Показники використання технічних засобів і перевезення річковим транспортом України.

Теми рефератів:

1. Шляхи сполучення морського транспорту.
2. Морські порти України.
3. Рухомий склад річкового транспорту.
4. Річкові порти України.
5. Сучасні маршрути морського транспорту.

Питання та завдання для вивчення теми:

1. Дайте визначення складових елементів водного транспорту України.
2. Охарактеризуйте господарюючі об'єкти річкового транспорту України.
3. Назвіть ознаки класифікації морських суден та охарактеризуйте вантажні та пасажирські судна.
4. Які визначення та показники включає загальна характеристика морських суден?
5. Дайте характеристику світових шляхів морських перевезень.

6. Охарактеризуйте головні маршрути морського транспорту.

7. Охарактеризуйте види основних морських перевезень.

Рекомендована література: [4, 5, 10, 11, 14].

Тема 7. Повітряний транспорт, його особливості та значення.

Заняття проводяться у формі семінару за таким планом:

1. Історія розвитку повітряного транспорту.
2. Рухомий склад повітряного транспорту.
3. Інфраструктура повітряного транспорту.
4. Шляхи сполучення повітряного транспорту.
5. Проблеми та перспективи розвитку повітряного транспорту.

Теми рефератів:

1. Класифікація рухомого складу повітряного транспорту.
2. Організація потоків повітряного руху в Україні.
3. Аеропорти України, основні перевізники та авіалінії.
4. Загальна характеристика аеропортів світу.

Питання та завдання для вивчення теми:

1. Дайте визначення повітряного судна, літака, гелікоптера.
2. Назвіть складові повітряного транспорту.
3. Охарактеризуйте основні елементи аеродрому.
4. Як поділяються за категоріями та статусом аеропорти України?
5. Дайте характеристики основних регіональних аеропортів України.
6. Назвіть основні чинники що визначають собівартість авіаперевезень.

Рекомендована література: [2, 4, 5, 6, 11].

Тема 8. Трубопровідний транспорт, його особливості та проблеми розвитку.

Заняття проводяться у формі семінару за таким планом:

1. Історія розвитку трубопровідного транспорту.
2. Класифікація трубопровідного транспорту.
3. Характеристика трубопровідного транспорту.
4. Трубопровідний транспорт України.
5. Проблеми функціонування та перспективи розвитку трубопровідного транспорту України.

Теми рефератів:

1. Шляхи сполучення трубопровідного транспорту.
2. Споруди магістральних нафто- та газопроводів.
3. Характеристика мережі трубопроводів.
4. Газопровідна система України.

Питання та завдання для вивчення теми:

1. Класифікація трубопровідного транспорту за призначенням.
2. Класифікація трубопровідного транспорту за видом вантажу.
3. Особливості водопровідного транспорту.
4. Пневмотранспорт.

Рекомендована література: [4, 5, 10, 14].

Тема 9. Промисловий транспорт України.

Заняття проводяться у формі семінару за таким планом:

1. Призначення і класифікація промислового транспорту.
2. Сфери застосування різних видів промислового транспорту.
3. Промисловий канатний транспорт.
4. Промисловий монорейковий транспорт.
5. Промисловий конвеєрний транспорт.

Теми рефератів:

1. Шляхи сполучення залізничного промислового транспорту.
2. Вантажний підвісний канатний транспорт.
3. Шляхи сполучення і станції підвісного канатного транспорту.
4. Вантажний наземний канатний транспорт.
5. Пасажирський канатний транспорт.

Питання та завдання для вивчення теми:

1. Рухомий склад монорейкового транспорту.
2. Промисловий вантажний монорейковий транспорт.
3. Шляхи сполучення підвісного монорейкового транспорту.
4. Конвеєри з гнучким тяговим елементом.
5. Конвеєри без гнучкого тягового елемента.
6. Охарактеризуйте наземний вантажний канатний транспорт, наведіть приклади застосування його в різних галузях промисловості.

Рекомендована література: [4, 5, 10, 14]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. табл.)

Перша літера прізвища студента	Номер варіанту контрольної роботи
А, Б, В	1
Г, Д, Е, Є	2
Ж, З, І	3
Й, К, Л	4
М, Н, О	5
П, Р, С	6
Т, У, Ф	7
Х, Ц, Ч	8
Ш, Щ	9
Ю, Я	10

Виконання контрольної роботи студентами є складовою навчального процесу й активною формою самостійної роботи студентів.

Мета контрольної роботи – поглибити та систематизувати здобуті в процесі вивчення курсу теоретичні знання, сформувати вміння самостійно працювати з навчальною, спеціалізованою літературою, законодавчими актами та статистичними матеріалами і застосовувати теоретичні знання і набуті навички на практиці.

Контрольна робота повинна мати обсяг не менше 15-ти сторінок тексту (комп'ютерний набір – 14-кегль, 1,5 інтервал, шрифт Times New Roman). Всі сторінки, окрім титульної, мають бути пронумеровані. Обов'язковою умовою написання роботи є зміст, що містить питання завдання із зазначенням сторінок, вступ та висновки, які повинні відображати власне ставлення студента до матеріалу, який вивчається, безпосередньо відповідати на питання без розриву сторінки та з зазначенням посилань на літературні джерела, а також список використаної літератури, який має містити не менше 10 джерел.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Місце і роль транспорту в розвитку сучасного суспільства.
2. Перспективи розвитку міжнародних транспортних коридорів.
3. Управління автомобільним транспортом України.

Варіант 2

1. Транспорт як частина інфраструктури ринка та суб'єкт ринка.
2. Історія виникнення і розвиток залізничного транспорту.
3. Проблеми та перспективи розвитку автомобільного транспорту.

Варіант 3

1. Особливості транспортної галузі.
2. Рухомий склад залізничного транспорту і його класифікація.
3. Історія розвитку водного транспорту

Варіант 4

1. Основні складові транспорту.
2. Основні елементи та класифікація залізничних колій.
3. Склад і система управління водним транспортом України.

Варіант 5

1. Вплив транспорту на економічне зростання, розширення торгівлі, підвищення рівня життя.
2. Категорії залізничних колій.
3. Морські перевезення, їх класифікація та характеристика.

Варіант 6

1. Вплив транспорту на екологію України.
2. Роздільні пункти колій.
3. Річковий транспорт України.

Варіант 7

1. Складові частини транспортної системи.
2. Вантажні станції, склади та складське господарство залізничного транспорту.
3. Рухомий склад річкового транспорту.

Варіант 8

1. Транспорт загального користування.
2. Пасажирські технічні станції, зупинні пункти залізничного транспорту.
3. Показники використання технічних засобів і перевезення річковим транспортом.

Варіант 9

1. Транспорт незагального користування.
2. Штучні споруди на залізницях.
3. Історія розвитку повітряного транспорту.

Варіант 10

1. Промисловий транспорт.
2. Структура управління залізничним транспортом.
3. Рухомий склад повітряного транспорту.

ПИТАННЯ НА ЗАЛІК

1. Місце і роль транспорту в розвитку сучасного суспільства.
2. Транспорт як частина інфраструктури ринка та суб’єкт ринка.
3. Особливості транспортної галузі.
4. Основні складові транспорту.
5. Вплив транспорту на економічне зростання, розширення торгівлі, підвищення рівня життя.
6. Вплив транспорту на екологію України.
7. Складові частини транспортної системи.
8. Транспорт загального користування.
9. Транспорт незагального користування.
10. Промисловий транспорт.
11. Групування транспорту загального користування.
12. Показники перевезень та навантажувально-розвантажувальних робіт.
13. Показники матеріально-технічної бази транспорту.
14. Показники експлуатаційної роботи.
15. Показники економічної ефективності та фінансові.
16. Поняття та складові транспортного коридору..
17. Значення транспортної системи України для Європейської транспортної системи.
18. Транспортні коридори України..
19. Роль та значення в забезпеченні ефективної роботи транспортних коридорів України.
20. Характеристика транспортних коридорів України.
21. Перспективи розвитку міжнародних транспортних коридорів.
22. Історія виникнення і розвиток залізничного транспорту.
23. Рухомий склад залізничного транспорту і його класифікація.
24. Основні елементи та класифікація залізничних колій.
25. Категорії залізничних колій.

26. Роздільні пункти колій.
27. Вантажні станції, склади та складське господарство залізничного транспорту.
28. Пасажирські технічні станції, зупинні пункти залізничного транспорту.
29. Штучні споруди на залізницях.
30. Структура управління залізничним транспортом.
31. Основні техніко-економічні показники роботи залізниць.
32. Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту.
33. Історія розвитку автомобільного транспорту.
34. Транспортні засоби автомобільного транспорту та їх класифікація.
35. Вантажні автомобілі та автомобільні поїзди.
36. Пасажирські автомобілі.
37. Спеціалізовані автомобілі.
38. Автомобільні дороги.
39. Призначення і класифікація промислового транспорту.
40. Автотранспортні підприємства.
41. Управління автомобільним транспортом України.
42. Проблеми та перспективи розвитку автомобільного транспорту.
43. Історія розвитку водного транспорту.
44. Склад і система управління водним транспортом України.
45. Морські перевезення, їх класифікація та характеристика..
46. Річковий транспорт України.
47. Рухомий склад річкового транспорту.
48. Показники використання технічних засобів і перевезення річковим транспортом.
49. Історія розвитку повітряного транспорту.
50. Рухомий склад повітряного транспорту.
51. Інфраструктура повітряного транспорту.
52. Шляхи сполучення повітряного транспорту.
53. Показники роботи повітряного транспорту.

54. Проблеми та перспективи розвитку повітряного транспорту.
55. Історія розвитку трубопровідного транспорту.
56. Класифікація трубопровідного транспорту.
57. Характеристика трубопровідного транспорту.
58. Шляхи сполучення трубопровідного транспорту.
59. Трубопровідний транспорт України.
60. Проблеми функціонування та перспективи розвитку трубопровідного транспорту України.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Бойчук В.С. Довідник дорожника. – К.: Урожай, 2002. – 560 с.

2. Дмитриченко М.Ф., Яцківський Л.Ю., Ширяєва С.В., Докуніхін В.В. Основи теорії транспортних процесів і систем: Навчальний посібник для ВНЗ.- К.: Видавничий дім «Слово», 2009.- 336 с.

3. Дмитриченко М.Ф., Левковець П.Р., Ткаченко А.М., Ігнатенко О.С. та ін.. Транспортні технології в системах логістики: Підручник.- Київ: ІНФОРМАВТОДОР, 2007.- 676 с.

3. Волгин В.В. Автосервис. Маркетинг и анализ. Практическое пособие – 2 е изд. изм. и доп — М: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2005 – 496 с.

4. Дмитриченко М.Ф., Кельман І.І., Вільковський Е.К., Пеклич З.І., Мельниченко О.І. Загальний курс транспорту: Підручник.-Львів, 2011.- 524 с.

5. Єдина транспортна система: Навч.посібник / Ю.В. Соболєв, В.Л. Дикань, О.Г. Дейнека, І.М. Писаревський, Л.О. Познякова. – Х.: «Олант», 2002. – 228 с.

6. Егер С.М., Матвиенко А.М., Шаталов И.А. Основы авиационной техники: Учебник / Под ред. И.А. Шаталова. – третье изд. исправл. и доп. – М.: Машиностроение, 2003. – 720 с.

7. Корнійчук М.П., Липовець Н.В., Шамрай Д.О. Технологія галузі і технічні засоби залізничного транспорту. Ч.1. (розділ 1-6): Підручник. 2-ге вид., випр.. – К.: Дельта, 2008. – 504 с.

8. Корнійчук М.П., Липовець Н.В., Шамрай Д.О. Технологія галузі і технічні засоби залізничного транспорту. Ч.II. (розділ 7-14) – К.: Дельта, 2007. – 424 с.

9. Костів Б.І. Експлуатація автомобільного транспорту: Підручник.-Львів: Світ, 2004. – 496 с.

10. Левковець П.Р., Зеркалов Д.В., Мельниченко О.І., Казаченко О.Г. Управління автомобільним транспортом: Навчальний посібник / За ред. Д.В. Зеркалова. – К.: Арістей, 2006. – 416 с.

11. Савченко В.Я., Гайдукевич В.А. Транспорт і шляхи сполучення: Підручник. – К.: Арістей, 2005. – 256 с.

Додаткова:

12. Пасажирські автомобільні перевезення: Навчальний посібник для студентів спеціальності: 6.100404 «Організація і управління на транспорті (автомобільний). Укл. М.Г. Босняк. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. – 272 с.

13. Пінішко В.С. Ціни і ціноутворення: Навчальний посібник. – Львів: «Інтелект-Захід», 2006. – 488 с.

14. Троицкая Н.А. Единая транспортная система: Учебник для студентов учреждений сред. проф. образования, 2-е изд. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 240 с.

15. Яцківський Л.Ю., Зеркалов Д.В. Загальний курс транспорту: Навч.посібник. Кн.1.- К.: Арістей, 2007. – 544 с.

16. Яцківський Л.Ю., Зеркалов Д.В. Загальний курс транспорту: Навч.посібник. Кн.2.- К.: Арістей, 2007. – 504 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка……..3

Методичні вказівки для самостійної роботи студентів..…….....5

План практичних занять……5

Вказівки до виконання контрольної роботи……..……..14

Завдання для контрольних робіт……...…...……15

Питання на залік……..…….....17

Список рекомендованої літератури…….....20